

**A 2008. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS
Hang: KERÉKES BARNABÁS

A versenykörzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:
GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

Pest körzetben:
KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:
GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

A Vörösmarty-körzetben:
VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2008. 5. osztály Körzeti forduló

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálója:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Foga van, de nem eszik. Mi lehet az?
(A) kerék (B) fésű (C) tű (D) fűrész (E) szem
- Mely szavak származnak a LŐ alapszóból?
(A) lövész (B) lövedék (C) lödörög (D) lötty (E) lövöldöz
- Madárneveket soroltunk fel, amelyekből hiányzik a j vagy az ly betű. Azokat a felsorolásokat jelöljétek be, amelyeknek **minden tagját ly-nal** kell írni!
(A) foga..., karva..., ő...v (B) sirá..., papagá..., só...om
(C) pu...ka, harká..., kese...ű (D) seregé..., hé...a, bago...
(E) fűr..., sza...kó, fa...d
- Mely szavak elé vagy után lehet egy-egy **keresztnevet** (akár becézve is) illeszteni úgy, hogy létező szót, kifejezést kapjunk?
(A) bogár (B) szekrény (C) rigó (D) fordulás (E) konyha
- Melyik műben szerepel **oroszlán**?
(A) Tüskevár (B) A Négyszögletű Kerek Erdő
(C) Óz, a nagy varázsló (D) A kis herceg (E) Narnia krónikái
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyek csak **felszólító módú** igealakokat tartalmaznak!
(A) küld, hozz, hagyj (B) higgy, legyen, tedd (C) éljen, siess, aludjék
(D) légy, olvasd, jöjj (E) tegyük, egyék, nincs
- Az alábbi versidézet utolsó szavát kihagytuk. Verstani (rímelés, szótagszám stb.) és értelmi szempontból mely szavakkal egészíthető ki az idézet?
„Fülett a csend – egyet ütött.
Fölkereshetnéd ifjúságod;
nyirkos cementfalak között
képzelhetsz egy kis .....”
(A) boldogságot (B) szabadságot (C) melegséget
(D) mennyországot (E) igazságot
- Az alábbi anagrammákból (játékos betűkeverésekből) állatneveket lehet kirakni. Jelöljétek be azokat, amelyek tudnak repülni!
(A) VÉREDEN (B) KÉSŐN RESZKET (C) SKÓT SZEREPEK
(D) PÁL KENI (E) A RAB NYAKÁN

- G vagy K? Jelöljétek be a g-vel írható szavakat!
(A) é...telen (B) szö...del (C) sze...fű (D) rá...csál (E) ra...tapasz

- Az alábbiakban a hun-magyar mondavilággal kapcsolatos állításokat olvashattok. Melyek **igazak** közülük?
(A) Nimródnak (Ménrótnak), a híres vadásznak volt két fia: Hunor és Magor.
(B) Ménrót feleségét Enéhnek hívták, amely szó szarvasünőt jelent.
(C) Ménrót fiait egy csodaszarvas vezette be a Vereckei-hágón át a Kárpát-medencébe.
(D) Hunor és Magor feleségeikkel és utódaikkal sokáig Szittyaországban éltek.
(E) Attila király lánytestvérét Etelének hívták, róla kapta nevét az Etelköz.
- Jelöljétek be azokat a szavakat, amelyekhez ha hozzátoldunk **egyetlen betűt** tetszőleges helyre, akkor egy **népnevet** kapunk! (pl. bogár > bolgár)
(A) sót (B) szer (C) tűr (D) ász (E) csap
- Egészítsétek ki az alábbi szólásokat egy-egy **testrészt** nevével (esetleg toldalékos formában), majd jelöljétek be azokat, amelyeknek jelentése: **fél, megijed!**
(A) Nagy kő esett le a ... (B) Földbe gyökerezik a ...
(C) ... rohan a falnak. (D) A hideg futkos a ... (E) ... dobog a szíve
- Az alábbiakban egy híres Kossuth-nóta első két sorát olvashatjátok rovásírással. A nóta felismerése és a betűk azonosítása után fejtsétek meg az öt megadott szót, majd közülük azokat jelöljétek meg, amelyek szerepelnek e nóta folytatásában (1-2. versszak)! Vigyázat! A rovásírás jobbról balra halad!

: 3YD3H4 YH4 A314A X4MΛΛ30
" ... 3YD3H41A3H 4 Y10#00A3

4X#0X H4#4H 01A3 YD1A3H A30A3
(A) (B) (C) (D) (E)

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Képzeljétek el, hogy egy tengerparti nyaralás során vitorlásotok kisodródik a nyílt vízre, és egy távoli lakatlan szigeten (ahol már nincsen téroró) csapatotok hajótörést szenved! Mit lehet tenni egy ilyen helyzetben? Írjátok meg naplószerűen a szigeten töltött 1. nap eseményeit! Hogyan osztánátok fel egymás között a feladatokat? Mik a legfontosabb teendők? Hogyan rendezkednétek be a túlélésre?